

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.12.2013

**Pani
Zofia Sowul
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Grabowie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.), w dniu 25.10.2013 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w składzie:

1. Marek Kiryluk – inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu kontrolnego (upoważnienie nr 1/2013 znak: PS.I.431.2.12.2013.MK z dnia 23.10.2013 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej),
2. Justyna Lulewicz - inspektor wojewódzki (upoważnienie nr 2/2013 znak:PS.I.431.2.12.2013.MK z dnia 23.10.2013 r. wydane na podstawie upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej), przeprowadzili kontrolę, w trybie zwykłym, w Ośrodku Pomocy Społecznej w Grabowie, ul. Sikorskiego 1, 18-507 Grabowo, zwanym dalej OPS, Ośrodkiem.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie pod poz. nr 2/2013.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą: Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, w okresie od dnia 1 sierpnia 2012 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą OPS realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm., aktualna publikacja Dz.U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, na podstawie § 2 pkt 4 i § 7 ust. 4 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie z dnia 30 kwietnia 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2005 r., Nr 19, poz.289).

Zadania z zakresu podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych realizował pracownik OPS, zatrudniony na stanowisku pracownika socjalnego, zgodnie z zakresem czynności z dnia 01.10.2012 r.; znak OPS.0112-1/2012.

Kierownik OPS posiadał upoważnienia Wójta Gminy Grabowo:

- do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji (upoważnienie z dnia 25.06.2010 r.); powyższe upoważnienie powinno zostać wydane od dn.14.06.2010 r. tj. od dnia obowiązywania art.8 b ustawy (w okresie od 14.06.2010 r. do 25.06.2010 r. nie były podejmowane działania wobec dłużników),

- do podpisywania tytułów wykonawczych, celem egzekucji należnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (upoważnienie z dn.31.12.2012 r., znak ASW.077.13.2012).

Pracownik OPS (na wniosek kierownika OPS) posiadał upoważnienie do przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego, odebrania oświadczenia majątkowego oraz do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy (Upoważnienie z dnia 14.06.2010 r.).

Działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz prowadzeniem postępowania wobec dłużników alimentacyjnych w kontrolowanym okresie zajmował się pracownik socjalny.

W trakcie kontroli, wyjaśnień udzielał pracownik realizujący powyższe zadania.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

W ewidencji OPS w okresie świadczeniowym 2012/2013 zarejestrowanych było 17 dłużników alimentacyjnych, w tym 7 zamieszkiwało na terenie gminy, 10 przebywało na terenie innych gmin.

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez OPS z przepisami wynikającymi z ustawy, w stosunku do 9 akt dłużników alimentacyjnych (52,95%), wybranych losowo, udostępnionych przez pracownika socjalnego.

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że OPS podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych (w skontrolowanych przypadkach):

1) jako organ właściwy dłużnika, tj.:

- przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji),
- informował wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego,
- informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki:

- zobowiązania dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy,
- wszczynania postępowania dotyczącego uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- kierowania wniosków do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika oraz nie składania wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

2) jako organ właściwy wierzyciela (w tym w 2 przypadkach działający również jako organ właściwy dłużnika) tj.:

- zgłaszał do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, opisane działanie zastosowano we wszystkich możliwych przypadkach. Podstawą zgłoszeń była *umowa o współpracy pomiędzy Wójtem Gminy Grabowo a Krajowym Rejestrem Długów Biurem Informacji Gospodarczej S.A z siedzibą we Wrocławiu z dnia 11.02.2009 r.,*

- kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- wszczywał postępowanie z urzędu przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wydawał decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- wydawał upomnienia oraz wystawiał tytuły wykonawcze,
- informował organ właściwy dłużnika oraz dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w następujący sposób: „*Informacje o nieuregulowanych zobowiązaniach alimentacyjnych będą upublicznione w biurze informacji gospodarczej. Z art. 27 ust.7a ustawy wynika, że organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi informacje o zobowiązaniach dłużnika, wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, po dokonaniem wpisie do biura informacji gospodarczej.*

Natomiast w pojedynczych przypadkach stwierdzono, że:

- wezwanie do przeprowadzenia wywiadu zawierało pouczenie o skutkach niestawiennictwa o następującej treści: „*organ właściwy dłużnika wszczywa postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego oraz składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art.209§1 Kodeksu Karnego*”. Pouczenie o kierowaniu ww. wniosków powinno znaleźć się w decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- nie ponowiono wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika do organu właściwego dłużnika (OPS otrzymał informację o podjętych działaniach przez organ właściwy dłużnika po upływie 6 m-cy od wystosowania wniosku o podjęcie działań),
- nie poinformowano organu właściwego wierzyciela oraz komornika o efektach działania (odpowiedzi z powiatowego urzędu pracy na temat możliwości aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego).

Jako organ właściwy wierzyciela lub dłużnika, w sprawach o roszczenia alimentacyjne, OPS nie wytaczał powództwa na rzecz osób uprawnionych, gdyż nie było takiej potrzeby.

Pod względem rzetelności, na podstawie wszystkich skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że działania wobec dłużników były podejmowane przez OPS we właściwej formie i terminach, zgodnie z ustawą oraz ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm. obowiązująca publikacja Dz.U. z 2013 r., poz.267) za wyjątkiem:

- **kierowania upomnień do dłużników** (w 6 przypadkach),
- **wystawiania tytułów wykonawczych** (w 1 przypadku).

Wykaz skontrolowanych spraw, zawierających stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia opisano w arkuszach ustaleń z kontroli nr 1- 7.

Mając na uwadze nieprawidłowości i uchybienia, wykonywanie zadań w kontrolowanym okresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień było niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, co mogło być spowodowane ilością i różnorodnością zadań realizowanych na stanowisku pracy.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia jest pracownik OPS, realizujący kontrolowane zadania oraz Kierownik OPS – w zakresie nadzoru nad realizacją tych zadań.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.2.12.2013.MK z dnia 20.11.2013 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- 1) niezwłoczne podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym:
 - informowanie komornika sądowego oraz organu właściwego dłużnika o efektach podejmowanych działań (odpowiedzi z powiatowego urzędu pracy na temat możliwości aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego),
 - przekazywanie organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi informacji o zobowiązaniu dłużnika wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 i 2 ustawy, po dokonanych wpisach do biura informacji gospodarczej,
 - kierowanie do organu właściwego dłużnika ponownych wniosków o podjęcie działań (w przypadku nieterminowego otrzymania odpowiedzi od organu właściwego dłużnika),
 - zawieranie w wezwaniach do dłużnika pouczenia o skutkach niestawiennictwa zgodnego z przepisami ustawy.
- 2) terminowe podejmowanie działań wobec dłużnika, tj.:
 - kierowanie upomnień do dłużnika,
 - wystawianie tytułów wykonawczych.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. Wojewody Podlaskiego

Andrzej Kozłowski /-/
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Józef Wiszowaty – Wójt Gminy Grabowo
2. a/a